

Kulturdepartementet

Dato: 06.11.2014

Vår ref: 14/5447 - 3 IJE (14/31624)

Deres ref:

Hørings svar - Staten og Den norske kirke

Hørings svar «Staten og Den norske kirke, et tydelig skille»

Nord-Hålogaland biskop og Nord Hålogaland bispedømmeråd støtter i hovedsak føringene som Kulturdepartementet legger i høringsnotatet ”Staten og Den norske kirke – et tydelig skille”. Høringsnotatet er et godt utgangspunkt for prosessen med å skille Den norske kirke fra staten. Vi verdsetter den velvilje overfor Dnk som vi mener å oppfatte som en underliggende grunntanke i høringsforslaget. Vi ønsker å fokusere på noen forhold som vi mener trenger ytterligere avklaring for at prosessen skal gå greit.

Vi har følgende kommentarer til høringsnotatet.

-Overdragelse av myndighet til Kirkemøtet

Vi registrerer at myndigheten, som til nå har vært plassert i departementet eller hos Kongen, nå foreslås plassert i Kirkemøtet hvor myndighet samles i ett organ. Dette kan komme til å utfordre maktfordelings-prinsippet som er bærende i nordisk tradisjon.

5.2.2 Prestetjenestens uavhengighet

Vi støtter departementets resonnement om behovet for å sikre prestatjenestens uavhengighet som gis i kapittel 5.2.2. Det kan diskuteres om man skal begrunne denne uavhengigheten ut fra Helseforetaksloven, eller Domstolloven. I denne fasen står ikke ordinasjonsforpliktelsen til debatt, men prestatjenestens uavhengighet kan komme til å gjøre det. Nord-Hålogaland biskop og bispedømmeråd støtter en lovbestemmelse om prestatjenestenes uavhengighet. Vi vil primært forankre den i Domstollovens resonnement, subsidiært helseforetaksloven.

9.9 Svalbard kirke.

Nord-Hålogaland bispedømmeråd gir sin tilslutning til departementets forslag om at virksomhetsoverdragelsen fra staten til en selvstendigkjort kirke, også skal gjelde virksomheten ved Svalbard kirke.

Svalbard kirke spiller en sentral rolle i Svalbardsamfunnet gjennom sin rolle i beredskap og øvrige samfunns- og velferdsoppgaver på øygruppa. Vi gir vår tilslutning til tanken om at alle midlene til Svalbard kirke kommer som et fast tilskudd over

Svalbardbudsjettet. Videre gir vi vår tilslutning til at eiendommen, Svalbard kirke, fremdeles eies, driftes og vedlikeholdes av Statsbygg.

I fortsettelsen vil vi begrense oss til å uttale oss om noen sentrale punkter i høringsnotatet som vi mener må vurderes og arbeides ytterligere med før saken legges fram for Kirkemøtet.

-Kirkerådet, -administrativt organ eller formelt vedtaksorgan.

Navnebruken på kirkelige organer må være entydige slik at det ikke stilles spørsmål til hvilket nivå, eller med hvilket mandat, beslutninger er fattet. Kirkerådets administrasjon bør navngis slik at dette blir klart.

Økonomi

-Nord-Hålogaland biskop og bispedømmeråd slutter seg til at den økonomiske overføringen fra staten for ettertiden skjer i form av et rammetilskudd som fordeles til de forskjellige nivåene av Kirkemøtet. Dette er i tråd med tenkingen om at Dnk er et frittstående trossamfunn med ansvar for fordeling av midlene til den samlede drift som tilskuddet er forutsatt å dekke.

-Høringsnotatet viser til beregninger som konkluderer med at statens rammetilskudd vil bli satt til ca 1,8 mrd. utfra dagens pris- og kostnadsnivå. Vi forutsetter at høringsnotatets beregninger for tilskuddet er kvalitetssikret. I forbindelse med selve overdragelsesfasen vil det være nødvendig med ekstra midler slik at prosessen gjennomføres på en betryggende måte og at alle forhold og effekter blir ivaretatt. Vi vil også peke på behovet for ekstra midler til å bygge opp kompetanse og miljø på områder som hittil har vært ivaretatt av departementet og øvrige statlige instanser og som nå vil falle bort.

-I forbindelse med verdifastsettelsen av Dnks aktiva er det viktig også å kvalitetssikre at det foreligger en objektiv og omforent status som sørger for at Dnk ikke kommer uheldig/skjevt ut i framtiden.

-Vi stiller oss spørrende til at det nye rettssubjektet skal underlegges regelverket for offentlige anskaffelser. Det bør drøftes hvordan regelverkets intensjoner, om å sikre effektive og kostnadseffektive innkjøp, kan ivaretas på en annen måte for Den norske kirke, i sin nye, frie stilling.

-Selvassurandørprinsippet for Dnk faller bort med virksomhetsoverdragelsen. Det er naturlig at staten også tar på seg kostnadene med dette i den framtidige kirkeordningen. Her må hele bildet avtegnes slik at det er reelle tall man forholder seg til når kompensasjon for dette skal beregnes.

Vedr 9.4.2 nest siste avsnitt

Vi er opptatt av at kirkebyggenes kulturhistoriske og samfunnsmessige betydning skal vektlegges og ivaretas. Dette må ivareta. Er det da riktig at KA fortsatt skal ha ansvaret for dette?

Arbeidsgiveransvar - Pensjon

Vi registrerer med tilfredshet at eksisterende pensjonsordninger skal videreføres for en periode og at det åpnes for at de som nå er medlem av Statens pensjonskasse også i framtida skal kunne være det. Dette er en viktig del av det å sikre de ansattes rettigheter.

Det er viktig at staten ikke fraskriver seg sitt ansvar for de pensjonsrettigheter som er opptjent før adskillelsen finner sted.

-Nord-Hålogaland biskop og bispedømmeråd vil, selv om dette ligger utenfor høringsmandat, understreke hvor viktig det er at også virksomheten med utgangspunkt i kommunens økonomiske ansvar overfor soknene som er omtalt i Kl §15 i prosessen med å skille Dnk fra staten. Vi samtykker i det høringsnotatet sier om at hvert sokn skal være betjent av prest, hvert prosti av prost og hvert bispedømme av biskop. Dette er en viktig presisering. Kirken må også i framtiden ivareta de samme funksjonene og områdene som den gjør i dag på soknenivå. Om ikke kirken fungerer på soknenivå så har vi i praksis ingen landsdekkende folkekirke slik høringsnotatet legger opp til.

3.2. Soknet

Soknet er kirkens grunnleggende enhet. Nord-Hålogaland bispedømmeråd støtter prinsippet om at soknets selvstendighet skal videreføres. De rammer og vilkår som følger av å være sokn i Dnk må fortsatt ligge fast. Det innebærer at soknets stilling ikke er å forstå som autonom. Vi deler forståelsen som ligger i forslaget om at Kirkemøtet ikke kan delegere til soknet, men at soknet er fri til å avgi oppgaver til bispedømmerådet.

6.7 Klagenemnd

Det vil være behov for å bringe spørsmål inn til en overordnet klageinstans i slike saker som høringsnotatet viser til. Av hensyn til rettsikkerhet er det viktig å kunne anke avgjørelser inn for et uavhengig organ. Derfor er det riktig å opprette en ny klagenemnd for Den norske kirke. Klagenemnda må gis et mandat som går opp grensen tydelig i forhold til allerede eksisterende lovgivning og forskrifter. Vi vil peke på at arbeidsmiljøloven ivaretar de fleste forhold vedrørende arbeidsforhold.

Sammensetningen av klagenemnda må være slik at den innehar den kompetansen man har behov for, på alle felt, både når et gjelder teologisk og juridisk kompetanse.

Klagenemnda vil være et nytt organ i Dnk kirke og derved også akkumulere nye kostnader som må kartlegges.

Avsluttende kommentar

Departementet berører spørsmålet vedrørende finansiering av Dnk i framtiden. Det antydes at det vil bli naturlig å vurdere en eller annen form for medlemsfinansiering slik at kirken blir mer fristilt og selvstendig.

Vi mener at det, i tråd med Gr. 1. §2 og §16 om en aktivt støttende religionspolitikk, vil være i både statens og alle tros- og livssynssamfunns interesse, at det er stabilitet omkring oppslutningen om de forskjellige tros- og livssynssamfunn. Endringer i stabilitet som baserer seg på religiøse overbevisninger er akseptabelt. Økonomiske vurderinger m.h.t. medlemsavgift må ikke føre til at medlemskap kan bli betinget av medlemmenes personlige økonomi. fører til utmeldinger en masse så er medlemsavgiften forfeilet.

Vi vil peke på at det kan være fruktbart å se på Gjøannes-utvalgets redegjørelse og prinsipper for å legge til rette for en livssynsavgift, på nytt.

Med vennlig hilsen

Herborg Finnset
Fung. biskop

Oddgeir Stenersen e.f.
Stiftsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.